

Nr 1080

Av herr **Skårman m. fl.**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 37, angående samordning av veterinärhögskolans verksamhet med annan forskning och utbildning m. m.

(Lika lydande med motion nr 1266 i Andra kammaren)

Kungl. Maj:ts proposition nr 37 till riksdagen angående samordning av veterinärhögskolans verksamhet med annan forskning och utbildning är från lokaliseringssynpunkt ett märkligt aktstycke. I en tid då man allvarligt strävar efter att minska trycket på storstadsregionerna och överväger att flytta ut verk och myndigheter, som har nära kontakt med rikets förvaltning och av ålder och hävd hör en huvudstad till, föreslås i denna proposition att veterinärhögskolan och statens veterinärmedicinska anstalt skall omflyttas från en plats inom storstaden till en annan plats inom samma överhettade storstadsregion. Det måste finnas synnerligen starka skäl, när man vid en påtvingad omlokalisering av denna art ändå frångår principen att inte ytterligare öka trycket inom ett överhettat, expansivt område.

Granskar man emellertid motiven för den föreslagna lokaliseringen till Uppsala finner man *dels* att förslagen bygger på en synnerligen begränsad utredning, inskränkt till alternativen Stockholm och Uppsala, *dels* att åsikterna hos de närmast berörda visserligen är något delade om den slutliga lösningen men att alla är rörande eniga om att den föreslagna lokaliseringen är otillfredsställande med hänsyn till tillgången på kliniskt material. Veterinärmedicinska föreningen och Sveriges förenade studentkårer går i en skrivelse till jordbruksministern den 5 mars 1970 så långt att man talar om "sådana lösningar som kommer att få en prägel av halvmesyr och som permanenta defekter i den svenska veterinärmedicinska utbildningen" och inte längre fram kan accepteras. Man kräver därför att klinisk veterinärmedicinsk utbildning snarast förlägges till Skaraområdet.

Med anledning av den oro inom forskar-, lärar- och studentkretsar som låtit höra av sig inför den befarade förläggningen av veterinärhögskolan till Uppsala säger departementschefen på s. 43 i propositionen följande:

Från olika håll har lagts fram förslag om förläggning av veterinärhögskolan till Skara- eller Lundområdet. I dessa områden saknas tillfredsställande möjligheter till integrering med de lantbruksvetenskapliga ämnesområdena, varför en lokalisering dit ej kan anses lika fördelaktig som till Uppsala. För en placering i Skara talar den goda tillgången på de ekonomiskt viktiga husdjuren och där redan befintliga veterinära inrättningar. Försöksgården i Skara skall alltjämt drivas. Från veterinärhögskolans si-

da har framhållits att den bör ges möjlighet att i ökad omfattning utnyttja det rika djurmaterialet i Skaraborgs län. Jag delar denna uppfattning. Det bör vara en avgjord fördel såväl för denna högskola som även för lantbrukshögskolan att i ökad utsträckning kunna få tillgång till dessa djur. Det bör särskilt utredas i vilka former detta lämpligast bör ske. Jag avser att återkomma till Kungl. Maj:t i denna fråga.

Då huvudargumentet för lokaliseringen och måhända det enda bärande motivet för lokaliseringen till Uppsala synes vara integrationen mellan veterinärhögskolans och lantbrukshögskolans institutioner och man på flera ställen i propositionen trycker på den breda kontaktytan mellan framför allt lantbrukshögskolans husdjursämnen och veterinärhögskolans institutioner för sjukdomsgenetik och husdjurshygien, finnes anledning att närmare ta del av Sveriges veterinärförbunds redogörelse för förhållandena på det internationella planet. Uppgifterna har inte bestritts. Som typexempel må nämnas Holland. Härom skriver man:

Det synes oss särskilt anmärkningsvärt att lantbrukshögskolan i sin skildring av veterinära utbildningsförhållanden utomlands ej berört Holland. Den veterinärmedicinska fakulteten vid universitet i Utrecht är en av de största och modernaste i Europa. Efter beslut om omlokalisering är den nu under uppförande och den är därför av ett alldeles särskilt intresse för den aktuella debatten. I samband med omlokaliseringen föreslogs nämligen från agrarvetenskapligt håll att högskolan skulle samlokaliseras och delvis integreras med landets agrarvetenskapliga högskola. Denna tanke uppgavs emellertid, sedan en expertgrupp, vars utredningsuppdrag inkluderade studiebesök vid ett flertal av Europas veterinärhögskolor, konstaterat att kontaktytorna mellan de båda högskolorna ej var av sådan art eller omfattning att samlokalisering var motiverad.

Om man således kan konstatera, att Stockholmslokaliseringen är orealistisk och att Uppsalalokaliseringen inte innebär lättande av trycket på den expansiva storstadsregionen och därjämte för med sig en extra förläggning av klinisk utbildning till annan ort, Skara, så återstår som alternativ huvudsakligen två förläggningsplatser, nämligen Lund och Skara. Om kontaktytorna med humanmedicin vore avgörande, kunde ju Lund tänkas som alternativ. Men även här gäller att förläggningen skulle ske till ett expansivt område, där urbaniseringsprocessen tränger på och kommer att göra förhållandena relativt osäkra för framtiden och säkerligen även här skulle framtvunga en fältstation på annan plats.

Även om en vidgad och förutsättningslös utredning synes tvingande och jämväl måste omfatta Lundalternativet, så återstår som huvudalternativ vid översiktlig bedömning Skara. All utredning tyder på att här finns det största och mest omväxlande djurmaterialet inom lätt åtkomligt avstånd. Den prognos som gjorts för den framtida utvecklingen visar också att denna tillgång kommer att bestå.

Till Skara förutsättes ju även i propositionen att en filial eller fältstation för klinisk veterinärmedicinsk utbildning skall inrättas som komplement till storstadsförläggningen. Här finns stora markresurser för utbyggnad och här finns gammal fin tradition och kultur på det veterinära området sedan Peter Hernquist här 1775 grundade Sveriges första och en av världens äldsta veterinärinrättningar, som sedan oavbrutet verkat till landets och bygdens fromma.

Under alla förhållanden kan konstateras att i och med att avvägningen endast skett mellan alternativen Stockholm, som är otänkbart, och Uppsala har lokaliseringen icke blivit fullständigt utredd.

Med anledning av vad sålunda anförts får vi hemställa,
att riksdagen

- A) avslår proposition nr 37; och
- B) hemställer att Kungl. Maj:t verkställer en skyndsamt utredning om förläggning av veterinärhögskolan och statens veterinärmedicinska anstalt utanför storstadsområdet och i första hand till Skara.

Stockholm den 7 april 1970

Bo Skårman (fp)

Gudmund Ernulf (fp)

Gunnar Skagerlund (fp)

Karl Kilsmo (fp)